

Soru: Kadının, madde bağımlısı olan eşinden boşanması caiz midir?

FETVA

İslam, boşama (talâk) yetkisini kocaya vermiştir.¹ Hanefî mezhebine göre; kadın, ancak kocasındaki birtakım cinsel hastalıklar² sebebiyle mahkemeden boşanma talebinde bulunabilir.³ Cinsel hastalıklar dışında kocada bulunan birtakım rahatsızlıklardan dolayı kadının mahkeme yoluyla boşanma talep etmesi hakkında fukaha ihtilaf etmiştir.⁴ Hanefî mezhebinde tercih edilen görüşe göre; kadının eşinden şiddet görmesi gibi, cinsel hastalıklara taalluk etmeyen bir meselede mahkemeden boşanma talep etme hakkı yoktur.⁵ Mâlikî mezhebine göre ise eşinden şiddet gören kadın, mahkemeye başvurarak boşanma talebinde bulunabilir.⁶

Zikredilen meselede madde bağımlısı koca, hanımına şiddet göstermek suretiyle zarar veriyorsa Mâlikî mezhebine göre kadın, mahkemeye başvurarak boşanma talep edebilir. Koca madde bağımlısı olmakla birlikte eşine zarar vermiyor ve hanımından bu konuda kendisine yardım etmesini istiyorsa bu noktada İslam'ın kadından beklediği davranış, boşanma talebiyle nikahı sonlandırmak değil; düştüğü bataklıktan tedavi yöntemleri yardımıyla kurtulma noktasında kocasına yardımcı olmasıdır.

¹ Bkz. Talâk 65/1; Bakara 2/227-228; Bakara 2/230-232; Bakara 2/236-237; Ahzâb 33/49.

² İnnîn: iktidarsızlık, cinsel güç yetersizliği. Hasiyy: Erkeğin tenâsül uzvunun var olup yumurtalarının olmaması. Mecbûb: Erkeğin tenâsül uzvun olmaması. Bkz. Abdülganî b. Tâlib b. Hammâde el-Meydânî el-Guneymî, *el-Lübâb fi şerhi'l-Kitab* (İstanbul: Mektebetü'l-İrşad, 2018), 2/52.

³ Ebü'l-Hasen Burhânüddîn Alî b. Ebî Bekr b. Abdilcelîl el-Fergânî el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübtedî* (Karaçi, el-Büşra, 2021), 2/158.

⁴ Ekmelüddîn Muhammed b. Mahmûd b. Ahmed el-Bâbertî er-Rûmî el-Mısırî Bâbertî, *el-İnâye* (Beyrut: Daru'l-Kütübü'l-İlmiyye, 2007), 2/577.

⁵ Ebü'l-Hasen Burhânüddîn Alî b. Ebî Bekr b. Abdilcelîl el-Fergânî el-Mergînânî, *el-Hidâye şerhu bidâyeti'l-mübtedî* (Karaçi, el-Büşra, 2021), 2/161.

⁶ Ebü'l-Berekât Ahmed b. Muhammed b. Ahmed el-Adevî ed-Derdîr, eş-Şerhu'l-kebîr 'alâ Muhtaşarı Sîdî Hâlif (Daru'l-Fikr, ts.), 2/345